

NE DOPUSTITE RAZVOJ KOMARACA U VAŠEM OKRUŽENJU!

Što je potrebno činiti?

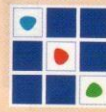
- Ukloniti nepotrebne predmete i posude u kojima se nakuplja voda: kante, boce, igračke, automobilske gume te druge vrste posuda.
- Redovito (jednom tjedno) prazniti ili mijenjati vodu u posudama koje su u upotrebi i zadržavaju vodu.
- Spremnike za vodu u okućnicama i vrtovima zatvoriti poklopcem, gustom mrežom ili folijom.
- U vaze za cvijeće na grobljima staviti pijesak ili zemlju, prirodno cvijeće zamijeniti umjetnim.
- Propisno odlagati krupni otpad.
- Održavati otvorene bazene, ukrasna jezerca i fontane.
- Održavati ispravnim sustave za odvodnju, drenažu i prikupljanje voda (krovni oluci, ulični slivnici, kanalizacija).
- Folije (cerade, tende i sl.) postaviti na način da u njima nije moguće zadržavanje vode.
- Propisno držati gume u vulkanizerskim dvorištima:
 - redovito uklanjati gume koje se ne koriste
 - prazniti vodu iz guma, gume slagati u obliku piramide i prekriti ih nepropusnom folijom.
- Održavati septičke jame, držati ih propisno zatvorene.
- Održavati zelene površine, uređivati vrtove da se u njima što manje zadržavaju odrasli komarci.

Najdjelotvorniji način borbe protiv komaraca je pronaći i ukloniti mjesta razvoja (legla) komaraca.

KAKO SE ZAŠTITITI OD KOMARACA?

- Koristiti sredstva koja odbijaju komarce (repelente) na bazi aktivne tvari DEET (20-50%) ili icaridin, strogo se pridržavajući uputa za njihovo korištenje.
- Pri boravku u područjima gdje je velik broj komaraca nositi odjeću svijetlih boja, duge rukave i duge hlače.
- Zaštititi prozore i vrata mrežama za kukce i zavjesama, postaviti mreže iznad kreveta i dječjih kolica.
- Prije putovanja u zemlje izvan Hrvatske posjetiti Centar za cijepljenje i prevenciju putničkih bolesti u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i savjetovati se sa specijalistom epidemiologije.
- Više informacija potražiti: www.stampar.hr

UOČITE LI LEGLO KOMARACA ILI VODU KOJA MOŽE POSTATI LEGLO, UKLONITE JE!

NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

SEZONA JE KOMARACA, NE DOPUSTITE IM RAZVOJ U VAŠEM OKRUŽENJU!

Što je potrebno činiti?

- Ukloniti nepotrebne predmete i posude u kojima se nakuplja voda: kante, odbačene automobilske gume, boce, igračke i druge vrste posuda.
- Redovito (jednom tjedno) prazniti ili mijenjati vodu u posudama koje su u upotrebi i zadržavaju vodu.
- Spremnike za vodu u okućnicama i vrtovima zatvoriti poklopcem, gustom mrežom ili folijom.
- Propisno odlagati крупni otpad.
- Održavati otvorene bazene, ukrasna jezerca i fontane.
- Održavati ispravnim sustave za odvodnju, drenažu i prikupljanje voda (krovni oluci, ulični slijnici, kanalizacija).
- Održavati septičke jame, držati ih propisno zatvorene.
- Održavati zelene površine, uređivati vrtove da se u njima što manje zadržavaju odrasli komarci.

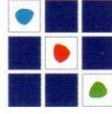

KAKO SE ZAŠTITITI OD KOMARACA?

- Koristiti sredstva koja odbijaju komarce (repelente) pridržavajući se uputa za njihovo korištenje.
- Pri boravku u područjima gdje je velik broj komaraca nositi odjeću svijetlih boja, duge rukave i duge hlače.
- Zaštititi prozore i vrata mrežama za kukce i zavjesama, postaviti mreže iznad kreveta i dječjih kolica.
- Prije putovanja u zemlje u kojima su komarci značajni kao prijenosnici bolesti posjetiti Centar za cijepljenje i prevenciju putničkih bolesti Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, tel.: 01 4696 125

Najdjelotvorniji način borbe protiv komaraca je pronaći i ukloniti legla komaraca.

UOČITE LI LEGLO KOMARACA ILI VODU KOJA MOŽE POSTATI NJIHOVO LEGLO, UKLONITE JE!

Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“
10000 Zagreb, Mirogojska cesta 16
Služba za epidemiologiju
www.stampar.hr
e-mail: epidemiologija@stampar.hr
Tel.: 01 4696 210

NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

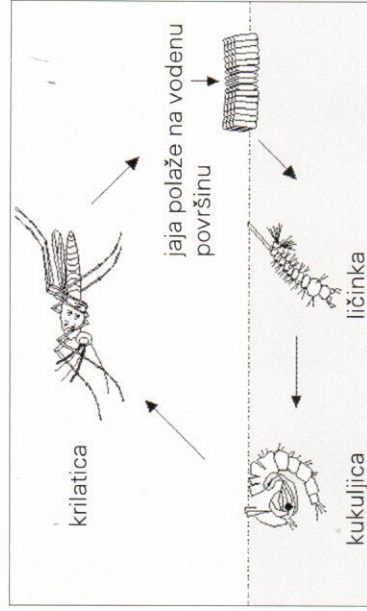
Služba za epidemiologiju

Gradski ured za zdravstvo

SEZONA JE AKTIVNOSTI KOMARACA

- Komarci su mali napasni kukci.
- Razvijaju se u vodi.
- Ženka komarca bode i siše krv potrebnu za stvaranje jaja iz kojih će se razviti nove jedinke.
- Neke vrste komaraca mogu prenositi uzročnike bolesti.
- Komarce privlači ugljikov dioksid (CO_2) kojeg ljudi izdišu.

Razvoj komaraca

- Ženka komarca polaže jaja iz kojih se u vodi razvijaju ličinke.
- Iz ličinki nastaju kukuljice, a iz njih se razvijaju odrasli komarci.
- Prva tri stadija (jaje, ličinka i kukuljica) odvijaju se u vodi, a odrastao komarac je leteći kukac.
- Ovisno o temperaturi vode, razvoj od jaja do odrasle jedinice (krilalice) traje od jednog do nekoliko tjedana.

KOMARCI MOGU PRENIJETI BOLESTI

Većina vrsta komaraca pojavljuje se u ulozi napasnika, a samo neke vrste mogu prenijeti bolesti:

- **Malaria** (iskorijenjena u Hrvatskoj sredinom prošlog stoljeća).
- **Groznicu Zapadnog Nila** (pojava oboljelih u kontinentalnoj Hrvatskoj u proteklih nekoliko godina).
- **Dengue groznica** (zabilježena u priobalju Hrvatske prije nekoliko godina).
- **Chikungunya groznica** (do sada nije zabilježena u Hrvatskoj).
- **Žuta groznica** (obvezno cijepljenje prije odlaska u endemska područja bolesti u Africi i Južnoj Americi).
- **Različiti tipovi encefalitisa** (do sada nisu zabilježeni u Hrvatskoj).

Gdje se razvijaju komarci?

- U čistim i onečišćenim vodama.
- Različitim prirodnim i umjetnim staništima:
 - poplavne površine,
 - lokve nastale poslije kiše,
 - stajačice bez prirodnih neprijatelja ličinki komaraca,
 - otvorene posude za vodu u dvorištima i vrtovima,
 - vaze na grobljima,
 - odbačene automobilske gume,
 - mnoštvo drugih površina i predmeta u kojima se nakuplja voda.

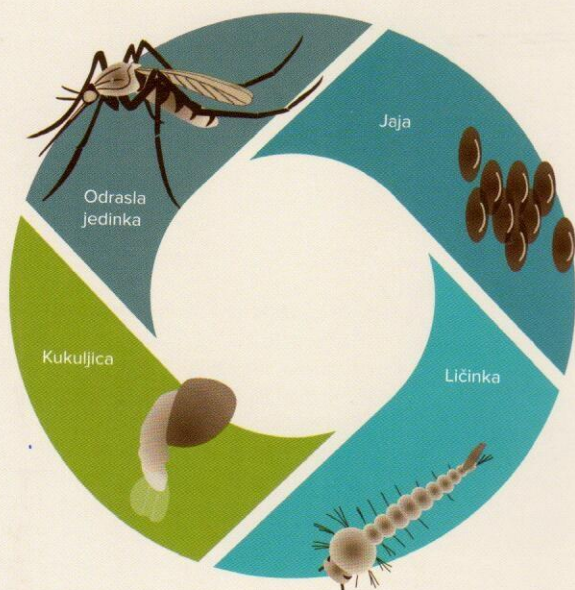

Razvojni ciklus komaraca

Ženka komarca polaže jaja iz kojih se u vodi razvijaju ličinke.

Iz ličinke nastaje kukuljica, a iz kukuljice se razvija odrasli (leteći) komarac.

Ovisno o temperaturi vode, razvoj od jaja do odrasle (leteće) jedinice traje od pet dana do nekoliko tjedana.

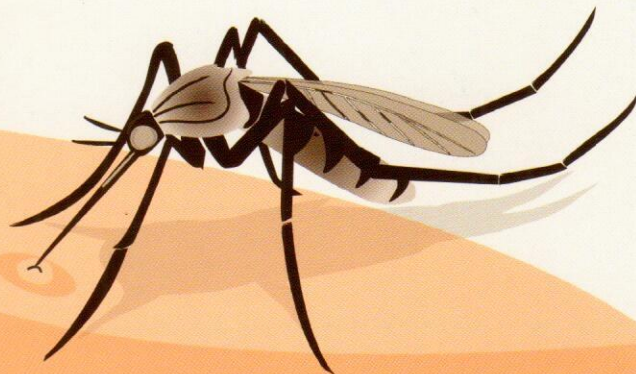

Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Služba za epidemiologiju
10 000 Zagreb, Mirogojska cesta 16

www.stampar.hr

Za mirniji i zdraviji život bez komaraca
važno je sudjelovanje svakog pojedinca.

Spriječimo razvoj komaraca!

Mali ubod komarca može postati veliki problem.

 NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

Stvaramo zdraviju budućnost

Sezona je aktivnosti komaraca

Bez vode nema razvoja komaraca. Komarci se razvijaju u čistim i onečišćenim vodama, u prirodi i u naseljima.

- Ljeti je potrebno samo pet do sedam dana za potpuni razvojni ciklus komaraca (jaje, ličinka, kukuljica, leteća jedinka).
- Najdosadnije vrste komaraca (npr. tigrasti komarac) razvijaju se tijekom cijele sezone (od proljeća do jeseni).
- Vrsta komaraca koje se razvijaju u naseljima (u dvorištima i vrtovima) za razvoj je potrebna vrlo mala količina vode.
- Legla komaraca mogu postati raznoliki otvoreni predmeti i površine s vodom.
- Ženka komarca bode i siše krv potrebnu za stvaranje jaja iz kojih će se razviti nove jedinke.
- Neke vrste komaraca prenose uzročnike bolesti.
- Tigrasti komarac je najčešće prisutna vrsta u naseljima. Aktivan je i bode tijekom cijelog dana.

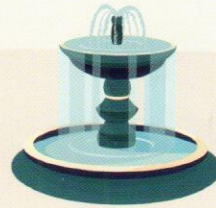
Uklonite legla komaraca u dvorištima i vrtovima

Uklonite nepotrebne predmete i posude u kojima se nakuplja voda: kante, staklenke, igračke, odbačene predmete, automobilske gume te raznolike druge predmete.

Redovito (jednom tjedno) praznite ili mijenjajte vodu u posudama koje su u upotrebi i zadržavaju vodu.

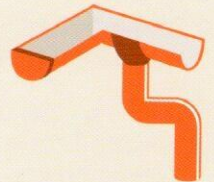
Spremnik za vodu u okućnicama i vrtovima zatvorite poklopcem, gustom mrežom ili folijom.

U vaze za cvijeće na grobljima stavite pijesak ili zemlju, a prirodno cvijeće zamijenite umjetnim.

Održavajte ukrasna jezerca, fontane i otvorene bazene.

Održavajte protočnim sustave za odvodnju, drenažu i prikupljanje voda (krovni oluci, dvorišni slivnici i šahtovi).

Cerade, folije, tende i slične vrste pokrivala postavite na način da se na njima ne zadržava voda.

Odlazite **krupni otpad** na za to predviđena mjesta. Predmete odlazite tako da se u njima ne nakuplja voda.

Propisno držite gume u vulkanizerskim dvorištima:

- gume držite natkrivene
- redovito uklanjajte gume koje se ne koriste
- praznite vodu iz guma, gume složite u oblik piramide i prekrijte ih nepropusnom folijom, tako da se na foliji ne zadržava voda.

Održavajte **septičke jame**, držite ih propisano zatvorene.

Uređujte okućnice i vrtove, redovito kosite zelene površine i orezujte živice da se u njima što manje zadržavaju leteće jedinke komaraca.

